

AFBOUW

ZAKEN

NOA

Nederlandse
Ondernemersvereniging voor
Afbouwbedrijven

2019 | JAARGANG 19 **NUMMER 06**

HET VAKBLAD VOOR LEDEN VAN NOA

→ **OPLEIDING**

voor plafond- en wandmonteurs / 12

→ **GER JAARSMA**

kandidaat nieuwe voorzitter / 14

VAKBONDEN

over relatie met de afbouw / 06

TEL : 073-5482482

**Al 30 jaar uw specialist in
renovatie en ondergrond preparatie**

**Voor iedere ondergrond de juiste oplossing !
SCHUREN - SCHAVEN - FREZEN - STRALEN**

WWW.NIEUWENHUIS.NL

EGALIZER

TEL : 073-5482487

**TOTALE VLOER RENOVATIE
De vloer vlak is ons vak !**

WWW.EGALIZER.NL

| **SCHÖNOX BM-familie**

| **Als u iets doet, doet
u het graag goed! |**

Met de speciale uitvlakmortels van SCHÖNOX.

| www.schoenox.nl |

SCHÖNOX®
A SIKA BRAND

SCHOONEWIL
de specialist in afbouw

KNAUF **MACHINETECHNIEK**
SERVICE DEALER

WEBWINKEL VOOR:

- Gereedschappen
- Machines
- Onderdelen

Strooijonkerstraat 15
1812 PJ ALKMAAR
072 - 2000134

www.schoonewiltechniek.nl

Bedrijvenweg 36
7442 CW NIJVERDAL
0548 - 365207

INHOUD

06

VAKBONDS-BESTUURDERS

Peter Roos en Roel van Dijk zijn de vakbondsvertegenwoordigers voor de afbouw en daarmee de belangrijkste gesprekspartners van NOA. Zij geven hun visie en vertellen over de relatie met werkgevers.

17

VAKANTIEREGELING

De officiële bouwvak bestaat al jaren niet meer, maar velen in de sector hanteren voor de zomersluiting het vakantie-advies. We zetten de data voor 2020 vast op een rijtje.

20

CURSUS SGRAFFITO

Meesterstukadoor Jaap Poortvliet doceerde enthousiaste vakmannen om een Sgraffito te maken.

De tips van de meester over de voorbereiding en uitvoering zijn voor alle stukadoors goed om te weten.

4 Van de voorzitter

6 Vakbondbestuurders over de relatie met werkgevers in de afbouw

7 Een gewaarschuwd mens...

10 Rondje Utrecht: een stad voor verhalen!

12 Nieuwe opleidingsmogelijkheden voor plafond- en wandmonteurs

13 Tweets

14 Ger Jaarsma voorgedragen als nieuwe voorzitter NOA

15 Kandidaten Hoofdbestuur / Nieuwe leden

16 Bestuur hoofdsector Stukadoors & Afbouw uitgebreid

16 Nieuw bestuur hoofdsector Plafond- & Wandmontage

17 Vakantieregeling 2020

18 Niet vergeten: geef energiebesparende maatregelen door

19 NOA-editie bij Opel

20 Cursus Sgraffito

22 NOA Opleidingsbedrijf Afbouw heeft nu ook filiaal in Utrecht

24 Geschillencommissie: cijfers en feiten

26 NOA Verzekeringdienst

27 Nieuw op NOA.nl

Afbouwzaken verschijnt 10 keer per jaar

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Redactie

Erica van Aken
Jolanda Reede
E afbouwzaken@noa.nl

Tekstverwerking, lay out en druk

Wilco Art Books
Vanadiumweg 8, 3812 PZ Amersfoort

NOA

Nieuweweg 226
3905 LT Veenendaal
Postbus 310
3900 AH Veenendaal
T 0318 - 54 73 73
www.noa.nl

VAN DE VOORZITTER

"ALS HET NIET GAAT ZOALS HET MOET,
DAN MOET HET MAAR ZOALS HET GAAT"

Je maakt een plan, bedenkt de verschillende stappen die nodig zijn om van A naar B(eter) te komen en gaat aan de slag. Maar in de praktijk loopt het vervolgens heel anders dan bedacht. Herkent u dit? Natuurlijk, het hoort bij ondernemen! Niet alles loopt nu eenmaal volgens plan; als je je doel maar bereikt.

Ik ben er achter gekomen dat verenigingswerk niet vaak volgens het bedachte plan verloopt. Als ondernemer kun je zeggen: dit is het plan en zo gaan we het doen. In een vereniging is iedereen even belangrijk en mag iedereen wat van elk plan vinden. Niks mis mee. Bij een fijne vereniging hoort een wij-gevoel en wil je allemaal samen van A naar Beter. Dat je dan hobbels en kuilen tegenkomt, een brug moet bouwen om een ravijn over te steken, elkaar moet helpen en het wat langer duurt om samen het eindpunt te halen, vindt iedereen niet meer dan normaal. Pas als sommigen zich belangrijker voelen en 'het beter weten' wordt het ongemakkelijk en werkt het niet meer om samen op te trekken.

Daarom werd vorig jaar de weg naar NOA 2.0 ingeslagen. Ik hoopte dat we in april van dit jaar de 'hervorming' dusdanig hadden ingericht dat

iedereen weer positief vooruit zou kunnen kijken. Dat de vereniging verder kon met een nieuwe voorzitter, vol energie en met allerlei goede, nieuwe plannen. Maar het duurde langer dan verwacht. Gelukkig kan ik nu toch aankondigen dat we klaar zijn voor de eindsprint!

Eind juni kwam onze Ledenraad praktisch voltallig en wederom zeer betrokken bijeen. Het toekomstplan staat en de kandidaten voor het nieuwe Hoofbestuur én mijn opvolger zijn bekend. De Ledenraad adviseerde unaniem positief, zodat we een Algemene Ledenvergadering kunnen uitschrijven op 30 augustus a.s.. Ik hoop er heel veel leden te treffen, zodat we dan écht weer kunnen gaan werken aan de toekomst, vooruit willen kijken en weer focussen op wat er voor leden belangrijk is. Overigens is het secretariaat - ondanks de roerige bestuurlijke periode - onverminderd door gegaan met uw belangen behartigen en uw vragen

beantwoorden; datgene doen waar u mee geholpen bent. Daar ben ik trots op.

Zo is er in Den Haag toch een opening gecreëerd om te spreken over pensioen voor zware beroepen. En wordt begrepen dat binnen- en buitengevelisolatie, klimaatplafonds e.d. bijdragen aan het halen van de energiedoelstellingen. Gaat de loondoorbetaling in het tweede ziektejaar er in 2020 voor de meesten van ons af. En is er met het TruStone convenant voor natuursteen een flinke stap in de goede richting gezet, zonder onze bedrijven 'klem te zetten'. Ook heeft de hele bedrijfstak door goede voorlichting de nieuwe loon- en functiestructuur (redelijk geruisloos) geïntegreerd. Werken we aan een app waar u wat aan heeft én krijgt u op gezette tijden alle informatie die u nodig heeft via nieuwsbrieven en onze website. En natuurlijk kijken we ondertussen ook hoe we de efficiency en doelmatigheid van paritaire organisaties kunnen verbeteren. Dat

Fekke Hendrik Haringsma
Bestuurslid NOA

FAMILY TIME!

Met de vakantie voor de deur zo veel als mogelijk de laatste werken nog opleveren, de puntjes op de i! Dat doen we ook voor u, NOA 2.0 is zo goed als klaar om op te leveren. Na de vakantie starten we aan een nieuwe klus, u kiest 30 augustus een voorzitter en een fris bestuur. In de tussentijd een mooie periode om te bezinnen. Welke koers gaan we varen?

Het is natuurlijk fijn om te zien dat NOA steeds vaker politiek actief in het nieuws is. NOA positioneert zich daarmee als echte ondernemersvereniging voor werkgevers met en ondernemers zonder personeel. Wat is er voor u belangrijk om in Den Haag te bepleiten?

Reageren:

Een vraag, of idee?

Mail
h.ruys@noa.nl

Twitter
@HendrikRuys

LinkedIn
Hendrik Ruys

Hendrik Ruys
Voorzitter

is geen 1-2-3'tje en het heeft tijd nodig om alles goed te doorgronden, maar mijns inziens is het in alle gevallen nuttig om te doen. Ook al duurt dat óók langer dan ik zou inschatten, het betekent niet dat we het daarom niet afmaken.

Aan de Ledenraadsleden heb ik persoonlijk kunnen toelichten hoe ik heb ervaren dat de praktijk anders uitpakt dan de theorie. In de essentie komt het er op neer dat het niet alleen de tijdsplanning was die langer duurde dan voorzien. Het was/is vooral het gevoel dat je twee stappen vooruit zet en door te polderen je vervolgens weer drie stappen achteruit gaat. Dat frustreerde me. Maar ik had toegezegd het goed over te dragen en dan is doorgaan - misschien hebben mensen dat ook wel eens als doorduwen ervaren - hetgeen wat nodig is. Denken in uitdagingen, niet in problemen. Zo kwam ik bij de uitspraak dat 'Als het niet gaat zoals het moet, dan moet het maar zoals het

gaat'. De praktijk blijkt nu eenmaal vaak anders dan de theorie.

Is alles perfect verlopen afgelopen jaren? Nee, vast niet. Hebben we veel bereikt? Ja, dat wel. En er zijn inmiddels langs de zijlijn goede mensen aan het warm lopen om samen met een paar ervaringsdeskundigen door te stomen. Ik denk dat de kandidaten voor ons nieuwe Hoofdbestuur een goed bestuur kunnen vormen. Enerzijds is er ervaring en kennis en anderzijds een frisse, nieuwe blik; samen kunnen ze NOA 2.0 echt vorm gaan geven. In de afgelopen jaren heb ik meermaals geroepen dat je alleen sneller gaat, maar samen verder komt. Niet eenvoudig, wél noodzakelijk. Dat is dan ook het algemene advies wat ik aan het nieuwe bestuur mee wil geven: Wees kritisch, zet heldere doelen uit en zorg dat je ze bereikt als team, als eenheid. Focus op de successen én vier die ook. Doe dat voor de leden, voor de sector.

Ik geef 30 augustus het stokje graag over. Er is een tijd van komen en gaan. Natuurlijk blijf ik beschikbaar als mijn hulp gewenst is om tot een nieuwe cao te komen. En bij enkele instanties moet de overdracht zorgvuldig verlopen, dus daar blijf ik zo lang als nodig bestuurlijk actief. Bovenal ben en blijf ik een actief NOA-lid, met een groot hart voor de vereniging. Graag ga ik samen met u nieuwe avonturen aan, helpen we elkaar waar we kunnen en durven we op elkaar te bouwen. Zodat ieder afzonderlijk NOA-lid op zijn eigen wijze de vruchten kan plukken van een lidmaatschap. Voor zichzelf, voor zijn mensen, voor de toekomst.

Mocht u suggesties of wensen hebben waar meer aandacht voor moet zijn, laat het me weten. Ik geef het graag door aan mijn opvolger en het nieuwe bestuur, want die staan te trappelen om u nog beter te bedienen!

U heeft een voorsprong als u zich verdiept in vernieuwende toepassingen van materialen en/of technieken. Steeds meer komt de vraag of u het complete systeem kan verzorgen, tekenen, leveren, plaatsen en afwerken. Meer prefab en ook kansen door energietransitie. De vraag van uw klant verandert, hoe kan NOA helpen daar op in te spelen?

De cao-onderhandelingen staan weer voor de deur, het onderwijs, ... kortom; wat u belangrijk vindt. Ik wens u een prettige vakantie en schroomt u niet 30 augustus het familiegevoel mee te nemen!

VAKBONDSBESTUURDERS OVER **DE RELATIE MET** **WERKGEVERS** IN DE AFBOUW

HARD OP DE INHOUD, ZACHT OP DE RELATIE

Vakbondsbestuurders Roel van Dijk (CNV Vakmensen) en Peter Roos (FNV Bouw) zijn voor de afbouw de belangrijkste gesprekspartners van NOA. Ze zitten consequent aan de andere kant van de tafel bij CAO-onderhandelingen, het instroomplan, het pensioenakkoord en gesprekken over arbeidsomstandigheden. We vroegen ze naar hun standpunten op een aantal actuele thema's.

De meest actuele kwestie is dezer dagen het door alle partijen goedgekeurde pensioenakkoord. Daar is veel over gezegd en geschreven en ook NOA steekt zijn mening niet onder stoelen of banken. Zijn jullie tevreden over het akkoord zoals dat er nu ligt?

Peter Roos: "Ik ben vooral blij dat er eindelijk een akkoord is. En ik ben blij dat er op een aantal thema's waar wij op ingezet hebben ook resultaten geboekt zijn. Maar uiteraard is het een compromis en dat betekent dat je niet alles hebt binnengehaald wat je wilde. Maar per saldo slaat wat mij betreft de balans positief door en dat hebben onze leden ook gevonden."

Roel van Dijk: "Ik sluit me bij die woorden aan."

Zeker in de afbouw blijft het dossier 'Zware Beroepen' een heikel punt. Daarover is in dit akkoord nog steeds niets geregeld.

Peter Roos: "Ik ben blij dat we over dit specifieke onderdeel vanaf het begin samen hebben kunnen optrekken met de werkgevers. Dat we samen een onderzoek door het EIB hebben laten uitvoeren en dat twee jaar geleden samen in Den Haag gepresenteerd hebben. Dat heeft veel exposure gehad en heeft er vervolgens toe geleid dat het toch weer nadrukkelijker op de politieke agenda kwam. Daar hebben we als sector een goede rol in gespeeld."

Van Dijk: "Sterker nog. Toen wij de discussie destijds aanzwengelden kregen we te horen 'we zijn nog niet zo ver'. Wij konden toen als afbouw laten zien: maar deze sector wel. Dat is een heel mooi proces geweest."

Roos: "En dat er nog steeds niets geregeld is, klopt niet. Vroeger kon en mocht er niets geregeld worden voor mensen met een zwaar beroep. Nu zijn er wel degelijk mogelijkheden gecreëerd voor werkgevers en werknemers op sectorniveau om samen een oplossing te bedenken. Dat is winst. Natuurlijk, dat moet nog gebeuren, maar we zijn de eerste die dat op de agenda zullen zetten. De CAO loopt eind van dit jaar af en het moge duidelijk zijn dat dit één van de thema's wordt: wat gaan wij in de afbouwsector voor onze mensen met zware beroepen regelen?"

Van Dijk: "Ik vind dat een mooie uitkomst van het pensioenakkoord. Dat je het per sector mag gaan invullen. Aan ons de taak om dat zo goed mogelijk te doen. Waar ik zo blij mee ben is dat er in de afbouw helemaal geen discussie over was en is tussen werkgevers en werknemers. We zijn het roerend eens. Goed, werkgevers waren niet altijd even blij als wij actie gingen voeren, maar we hebben altijd goed kunnen uitleggen dat actievoeren ons enige pressiemiddel is als praten niets oplevert."

Peter Roos van FNV Bouw (links) en Roel van Dijk van CNV Vakmensen (rechts) over de afbouw:
 "Op het gebied van technologie en innovatie kan het best spannend worden."

Waarschijnlijk komen werkgevers en werknemers in de afbouw hier wel uit. Maar lastiger wordt het wie de rekening moet gaan betalen als mensen eerder kunnen stoppen met werken.

Roos: "Ja, die discussie zal zeker gevoerd gaan worden. Daar kun je op wachten."

Van Dijk: "Maar de rekening komt sowieso. Linksom of rechtsom. Want ook als je mensen wel langer laat doorwerken, krijg je op den duur de rekening gepresenteerd. Maar dan wegens uitval en verzuim. Of omdat je twee jaar loon moet doorbetalen bij ziekte."

Er was ook verbazing over het feit dat een verplichte verzekering tegen arbeidsongeschiktheid (AOV) voor zzp'ers onderdeel is geworden van dit pensioenakkoord.

Roos: "Dit komt vooral uit de koker van PvdA en GroenLinks. Die zaten ook aan tafel en vonden dit een belangrijk thema. Weliswaar lijkt een AOV niet direct iets met pensioenen te maken te hebben, maar het is een breed akkoord. Ik vind het niet gek. Het gaat om de hele arbeidsmarkt en niet meer alleen om het nieuwe pensioencontract."

Van Dijk: "Wij maken ons als bonden al langer sterk voor zo'n verplichte AOV. Want wij vinden dat er op arbeidsvoorwaarden geen concurrentie mag bestaan. Maar wat is er in de afgelopen jaren gebeurd? Zeker in

de slechte tijden werden - vooral in de bouw - mensen eerst ontslagen en daarna weer als zzp'er ingehuurd. En die waren natuurlijk goedkoper, omdat ze geen pensioen opbouwen en zich niet verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid. Wij zijn dus heel blij dat daar een einde aan komt. Dat er meer gelijkheid komt. Want we komen echt uit een tijd van wild-west-taferelen. En in de huidige markt kunnen de uurtarieven gelukkig best wat omhoog, want anders worden de klussen simpelweg niet geklaard."

Vanuit de samenleving klonk af en toe kritiek dat de vakbonden zo'n belangrijke stem in dit akkoord hebben, terwijl ze maar een heel klein deel van de werkende Nederlanders vertegenwoordigen. Hoe is de organisatiegraad in de afbouw?

Roos: "Best hoog. Veel hoger dan het landelijk gemiddelde in ieder geval. Dat geldt overigens voor de gehele bouw. Wat we wel zien is dat ons ledenbestand steeds ouder wordt. Deels omdat de instroom van jongeren in de bouw al jaren slecht is en deels omdat jongeren zich over de hele breedte niet meer verenigen. Dat is een maatschappelijke trend die zowel bij vakbonden, politieke partijen als omroepverenigingen speelt."

Hoe denken jullie het tij te keren?

Roos: “Wij richten ons meer en meer op een adviserende rol: loopbaanadvisering en -ondersteuning. In de bouw zien we nog groeikansen in het uta-personeel en onder vrouwen bijvoorbeeld. Om ook in de toekomst relevant te blijven. Maar het zit ook in voorlichting. De kennis over wat vakbonden doen is schrikbarend laag. Daar gaan we mee aan de slag. Want een meerderheid van de mensen vindt dat vakbonden goed werk verrichten, maar de bereidheid om te betalen is er niet. Misschien dat dit pensioenakkoord ook helpt bij het zichtbaar maken van ons werk.”

Van Dijk: “Ik denk dat wij onze successen niet op de goede manier uitventen. We moeten nog beter laten zien wat we bereikt hebben.”

Zoals net al gezegd, de CAO Afbouw loopt aan het einde van dit jaar af. Wat worden volgens jullie belangrijke thema's in de onderhandelingen? Zetten jullie - zoals de FNV afgelopen week in de media riep - vooral in op flinke loonstijgingen?

Van Dijk: “Niet alleen de FNV. Ook premier Rutte heeft dat geroepen. Dus we bevinden ons in goed gezelschap.”

Roos: “De onderhandelingen zullen niet eerder dan in het najaar beginnen. Maar net als de CNV zullen wij eerst aan onze leden vragen wat zij belangrijk vinden. Bovendien stelt het Ledenparlement van FNV jaarlijks een arbeidsvoorwaardenbeleid en daaruit zal een looneis volgen. Voor 2019 was die 5% en eind november weet ik die van 2020. Maar die zal waarschijnlijk ongeveer op hetzelfde niveau liggen, denk ik. Verder zal de regeling voor zware beroepen zeker een thema worden.”

Verwachten jullie harde en langdurige onderhandelingen?

Van Dijk: “Het zal hard op de inhoud gaan en zacht op de relatie. Zowel Peter als ik lopen al lang in deze sector mee en we kennen de mannen aan de andere kant van de tafel ondertussen ook heel goed. Bij de afgelopen twee cao's zijn we er ook altijd uitgekomen, terwijl er toen best baanbrekende onderdelen in zaten. Ik noem de senioren dagen bijvoorbeeld. Of het afschaffen van het vakantiefonds.”

Roos: “Over de loonkosten zal best wat discussie ontstaan tijdens de onderhandelingen. Want ik denk wel dat we er wat bij gaan vragen. Verder hebben we een waarschuwing van het pensioenfonds gekregen dat er een premieverhoging zit aan te komen. De premiedekkingsgraad is namelijk te laag. De discussie zal dus vooral over financiën gaan denk ik. Maar vergeet niet dat wij in de crisistijd echt gezorgd hebben voor een hele forse lastenverlichting - meer dan 10% - voor de bedrijven. Nu het dus weer wat beter gaat, mogen we daar best wat van terug zien. Dat moet ook kunnen, want als er in deze tijd een ondernemer is die zegt ‘ik kan dat allemaal niet betalen’, dan is het geen beste ondernemer.”

Van Dijk: “Ook het argument van sommigen dat ze door hoofdaannemers worden uitgeknepen gaat wat mij betreft niet op. Een goede ondernemer, die kwalitatief goed werk levert, wordt niet uitgeknepen.”

Wat vinden jullie van het feit dat een aantal grote bedrijven, maar soms ook bedrijfstakken, een cao afsluiten zonder de grote bonden?

Roos: “Een zorgelijke ontwikkeling natuurlijk. Maar in de afbouw ben ik daar niet zo bang voor. Ten eerste zijn er geen hele grote bedrijven in de sector. Ten tweede heeft NOA een hoge representativiteitsgraad. Ofwel, als wij er met NOA uitkomen, geldt de CAO voor de hele sector. Natuurlijk mogen bedrijven altijd van de CAO afwijken, als het maar betere afspraken zijn. Verder hebben we al decennia een goede relatie met de werkgevers. Dus ik ben er niet bang voor. Al weet ik natuurlijk niet hoe het straks met een nieuw bestuur zal gaan.”

Van Dijk: “Daar komt bij dat Peter en ik voor rede vatbaar zijn. Zelf kom ik uit de bouw, dus ik ken het klappen van de zweep. We zijn altijd benaderbaar en bevrraagbaar. Het zou me bijzonder tegenvallen als NOA de grote bonden buitenspel zou zetten.”

Hoe kijken jullie naar de toekomst van de afbouwsector? Hoe zal de branche zich ontwikkelen denken jullie?

Roos: “Het tekort aan mensen zal de sector nog wel even parten blijven spelen. Ondanks de initiatieven die er genomen zijn om de instroom te bevorderen. Maar de komende vijf jaar verwacht ik wel dat er meer dan voldoende werk zal zijn. Prima dus dat er vakmensen uit het buitenland worden aangetrokken. Zolang er niet geconcurrereerd wordt op arbeidsvoorwaarden en ze niemand verdringen, zijn die mensen wat ons betreft van harte welkom. De afbouw blijft toch ook een wat conservatieve sector. In de zin van dat er niet heel veel innovatie is. Dat heeft ook te maken met de schaal: veel kleine bedrijfjes en dan is er weinig kapitaal voorhanden voor innovaties.”

Van Dijk: “Eigenlijk is de laatste echte innovatie in de afbouw het elektrisch reien van cementdekvloeren. Ook toen trokken vakbonden en werkgevers overigens samen op om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Maar dat is al wel weer een poosje geleden.”

Roos: “Ik denk daarom dat het verstandig zou zijn als afbouwbedrijven zich iets meer verbreden en actiever worden op het gebied van verduurzaming. Dat gebeurt in de schildersbranche nu ook. Je ziet ook dat de grote bouwbedrijven steeds meer regiebedrijven worden en minder zelf doen. Dat biedt kansen. Maar op het gebied van technologie en innovatie kan het best spannend worden. Zeker ook omdat er in de traditionele nieuwbouw steeds minder te doen is voor afbouwbedrijven. Ik denk echt dat het gezocht moet worden in renovatie en verduurzaming.”

Van Dijk: “Ik heb toch ook wel hoop dat het aanhoudende tekort aan vakmensen innovaties zal stimuleren. Voor vakmensen blijft altijd werk, daar ben ik van overtuigd.”

KLEIN FOUTJE, ZO GEMAAKT!

We weten allemaal dat een klein foutje zo gemaakt is. Niet alle foutjes kunnen hersteld worden. En soms hebben fouten grote gevolgen. Dit overkwam een NOA-lid vloerenbedrijf. Er werd offerte gevraagd voor een betonvloer met een speciale betonsamenstelling. Alleen vergat het vloerenbedrijf aan de betoncentrale door te geven dat er om een speciaal betonmengsel was gevraagd.

Er werd een gangbaar betonmengsel voor dit werk geleverd en verwerkt. Echter kwam de opdrachtgever daarachter, omdat er een leveringsbon rondslingerde op het werk. Heel vervelend, maar eigenlijk viel de schade reuze mee. Het NOA-lid liet het monster testen en deze gangbare beton doorstond de testen. Het NOA-lid crediteerde het bedrag voor de gevraagde beton en rekende alleen dat wat er gemaakt was. Maar, de opdrachtgever was niet tevreden en betaalde de hele aanneemsom niet. Hij wilde een hele nieuwe betonvloer, met alle gevolgen van dien.

Eigenlijk geen schade

Tja, dat werd dus procederen. Tijdens de zitting werd duidelijk dat de rechter het NOA-lid wel begreep. Er was eigenlijk geen schade. De opdrachtgever betoog nog dat hij nu geen vergunning zou krijgen (hij bedoelde denken wij een vloeistofdicht

verklaring, maar duidelijk werd dat niet). Daarop opperde de rechter dat de betoncentrale wellicht nog expliciet zou kunnen verklaren dat de prestaties van het geleverde beton voldeed aan die van het gevraagde beton. Er werd door de betoncentrale een verklaring afgegeven van de prestaties van het geleverde beton en die verklaring werd in het geding gebracht.

Afwachten...

Kort daarna werd ik gebeld door het NOA-lid dat de opdrachtgever heel boos had opgebeld naar de betoncentrale en had gescholden en gevloekt. Niet erg netjes. Het is nu afwachten op het vonnis van de rechter, maar ik verwacht dat dit foutje van het NOA-lid geen hele grote consequenties zal hebben en de opdrachtgever moet betalen voor de gemaakte vloer. Beter was het natuurlijk

geweest om het foutje niet te maken, maar in dit geval lijkt het erop dat de gevolgen mee zullen vallen.

Mocht u nou een soortgelijk probleem hebben en daarover advies of bijstand wensen, dan helpen wij u uiteraard graag. Namens het team van Van Gorcom advocaten wens ik u een fijne zomer toe!

Ingeborg van Leusden
Van Gorcom advocaten

T 0318-500001

E leusden@vangorcomadvocaten.nl

W www.vangorcomadvocaten.nl

RONDJE UTRECHT

EEN STAD VOOR VERHALEN!

De rondvaart is een erg leuke manier om de stad vanuit een ander perspectief te verkennen.

Zaterdag 15 juni, op tijd onderweg naar Utrecht met dreigende lucht in zicht. Dan opeens is daar regen, het komt met bakken uit de hemel. Zou het zo'n dag worden? We zien onszelf al kletsnat door Utrecht wandelen! Maar "just in time" klaart het op en belooft het alsnog een prachtige dag te worden...

Bij restaurant De Rechtbank staat de koffie al te pruttelen en de eerste opgewekte gast meldt zich bijtijds voor ons jaarlijkse rondje. Alle ingrediënten voor een goed begin van de dag. Al snel komen de andere 120 NOA-leden binnen, die verwelkomd worden door Bart Briels, voorzitter van onze hoofdsector Stukadoors & Afbouw. Wat ooit eens een ontmoetingsplek voor rechters en veroordeelden was, behoort nu tot een van de beste terrassen van Utrecht; De Rechtbank ademt Utrechtse geschiedenis. "See you in court!" is hier een fijne uitnodiging.

Eg Utrechts

Nadat iedereen zich te goed gedaan heeft aan koffie en een heerlijk stukje gebak, staat de ambassadeur van de "vollekstaal" op. Journalist Ton van den Berg (62) in zijn alter ego Koos Marsman spreekt de aanwezigen in het plat Utrechts toe met een overdosis humor. Aansluitend vertrekt het gezelschap onder begeleiding van Utrechtse stadsgidsen. Zij nemen de deelnemers in groepen mee voor een tocht door de stad. Tijdens de wandeling en de boottocht maken we kennis met vele aantrekkelijke aspecten van Utrecht: grachten en singels, kades en werfkelders, kerken, hofjes en steegjes. Utrecht

is ook een stad vol verhalen. Over het wittebroodskind, de draak en de steen aan de ketting.

Architectonische paradepaardjes

We wandelen door de binnenstad langs diverse architectonische paradepaardjes. Eerlijk is eerlijk, zonder gids zouden we er achteloos aan voorbij lopen. Als je verder kijkt dan je gewend bent, zie je meer bijzondere panden. We krijgen de gelegenheid om een van de panden van binnen te bezichtigen, het Academiegebouw aan het Domplein. Dit is het hart en het gezicht van de Universiteit Utrecht. De aula is het oudste deel van het pand en dateert uit 1462. In 1579 werd hier de Unie van Utrecht ondertekend, die beschouwd wordt als het begin van de Nederlandse staat. Veel van het interieur bleef behouden, zoals sierstucwerk in de vorm van ornamenten en lijstwerk, een opvallend cassettenplafond en diverse plafondschilderingen. Ook de Terrazzo-vloeren met patroon en lambriseringen met natuursteen maken indruk.

Een andere kijk

De rondvaart is een erg leuke manier om de stad vanuit

Deelnemers aan het rondje zijn jaarlijks dol op fraai lijst-, sier- en stucwerk.

Het Academiegebouw aan het Domplein is het hart en het gezicht van de Universiteit Utrecht

een ander perspectief te verkennen. In Utrecht verzorgt de rederij Schuttevaer rondvaarten vanaf de Oudegracht. In een uur of anderhalf uur krijg je een mooi stuk van de oude binnenstad te zien. Onderweg worden de hoogtenpunten goed belicht door een gids. De werfkelders, waarvan er meer dan 700 zijn, worden voor een deel gebruikt door de horeca. Sommige worden bewoond. Oorspronkelijk waren het opslagplaatsen van goederen die per schip aan- of afgevoerd werden. Via de Stadsbuitengracht keert de boot na een uurtje weer terug op dezelfde plaats aan de Oudegracht. De vriendelijke schipper zorgt ervoor dat iedereen bij de ontscheping weer veilig vaste wal onder de voeten krijgt.

Napraten in het stadskasteel

Op loopafstand van de mooiste gracht van Utrecht (de Oudegracht) wordt het NOA-rondje afgesloten met een heerlijke lunch in Stadskasteel Oudaen, een kasteel met een verhaal. Het monumentale pand herbergt een grand café, restaurant, salon, bierbrouwerij en verschillende (vergader)zalen. Het was dé perfecte plek om met collega's in een fijne ambiance nog even na te praten en het rondje Utrecht af te sluiten.

Bart van der Vorst / b.vandervorst@noa.nl

De Pandhof is een verborgen kloostertuin tussen de Domkerk en het Academiegebouw.

NIEUWE OPLEIDINGSMOGELIJKHEDEN VOOR PLAFOND- EN WANDMONTEURS

In september start in Den Bosch een tweejarige opleiding tot Plafond- en wandmonteur, die zowel open staat voor nieuwe leerlingen als voor bestaande medewerkers. Er is de keuze uit een tweejarige MBO-opleiding via de beroepsbegeleidende leerweg, of een maatwerk trainingstraject voor medewerkers die vaktheorie en -praktijklessen willen volgen.

Op dit moment is het minimale aantal leerlingen gehaald, om de opleiding in elk geval in september van start te laten gaan! Maar er is zeker ruimte voor meer deelnemers en we hopen natuurlijk ook op méér leerlingen. Niet voor niets gaven meerdere bedrijven in april nog aan hoe belangrijk het is om jongeren en medewerkers professioneel te kunnen laten scholen. Die mogelijkheid is er nu: ook als uw bedrijf niet in de directe omgeving van Den Bosch gevestigd is, maar er wel belangstelling is voor een opleiding of training plafond- en wandmonteur, dan wordt u geadviseerd zich te melden.

MBO-opleiding

Het Koning Willem I College verzorgt de tweejarige mbo-opleiding tot plafond- en wandmonteur. Savantis en

NOA/NOA Opleidingsbedrijf Afbouw ondersteunen deze opleiding inhoudelijk en financieel. Het is een bbl-opleiding, wat betekent dat een leerling gemiddeld 4 dagen werkt in een leerbedrijf en 1 dag per week onderwijs volgt. De lesdag bestaat grotendeels uit vaktheorie en praktijklessen rondom het vak van plafond- en wandmonteur. Maar ook Nederlands, rekenen en Loopbaan oriëntatie horen er bij om een door de overheid erkend mbo-diploma niveau 2 te halen.

Inschrijftraject mbo-opleiding

Inschrijven kan nog tot 1 augustus 2019 bij het Koning Willem I College. Na inschrijving wordt de leerling uitgenodigd voor een intakegesprek. Hierbij zullen op basis van de vooropleiding ook de mogelijkheden tot eventuele

TWEETS

WAT WORDT ER ALLEMAAL GETRAIND?

Een indicatie van zowel de vaktheoretische als praktijk lessen:

- Algemeen over het bouwproces: hoeken en maten uitzetten, sparingen maken, isolerende systemen en ondersteuningsconstructies aanbrengen
- Vaste wanden en plafonds: materialen en soorten, montagetechnieken, voegafwerking, creatieve vormgeving en kozijnen stellen en deuren afhangen
- Systeemplafonds: het monteren van verschillende soorten systeemplafonds, berekenen van materialen en koven en afdeklijsten maken
- Demontabele wanden: verschillende soorten, het monteren en demonteren én het nut van deze wanden.

Inschrijven training?

Werkgevers die hier voor hun werknemer(s) meer over willen nemen, of werknemers uiteraard zelf, kunnen met vragen terecht bij Savantis. Ook voor leerlingen die niet in de omgeving van Den Bosch wonen, worden oplossingen gezocht. Meer info op www.savantis.nl/plafondenwand, of mail naar directiesecretariaat@savantis.nl.

vrijstellingen en hiermee samenhangend verkorting van de opleidingsduur aan de orde komen. Als de deelnemer nog geen leerbedrijf heeft, kan het NOA Opleidingsbedrijf Afbouw hierin een rol spelen.

Trainingstraject

Voor mensen die al werkzaam zijn in de plafond- en wand-montagesector en dus al de nodige kennis, ervaring en/of diploma's hebben, is het mogelijk om de opleiding als training te volgen. De omvang van het traject en de kosten hangen dan af van de opleidingsvraag. Er wordt een opleidingstraject op maat samengesteld, waarbij de deelnemer leert wat hij nodig heeft in zijn loopbaan.

Wereldwijd worden er miljoenen tweets per dag verstuurd! Ook over de Afbouw wordt volop getwitterd. Wij maakten een selectie uit berichten die de afgelopen maand(en) zijn ge(re)tweet.

GER JAARSMa

VOORGEDRAGEN ALS NIEUWE VOORZITTER NOA

Het bestuur van NOA heeft Ger Jaarsma voorgedragen als opvolger van voorzitter Hendrik Ruys. Door een speciaal ingestelde selectiecommissie is de ervaren bestuurder voorgedragen als dé kandidaat om de herstructurering van onze vereniging inhoud te gaan geven.

Ger Jaarsma (1968) is een zeer ervaren bestuurder. Hij is ruim drie jaar voorzitter geweest van NVM, de Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs in onroerende goederen. Tevens is Ger Jaarsma lid van de Sociaal Economische Raad. In het verleden was hij naast praktiserend ondernemer en vele andere functies ook voorzitter van de NVVK, de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet.

Jaarsma kijkt er naar uit om zijn technisch en bestuurlijk talent in te gaan zetten voor ondernemers in de

afbouw. Naast zijn strategisch inzicht en het doorzetten van veranderingen wil hij vooral ook de rol van verbinder op zich nemen.

Eind juni kwam Ger Jaarsma zich presenteren aan de NOA Ledenraad, die bijeen was om het toekomstplan van NOA te bespreken. De vergadering stemde unaniem in met het voorstel van het bestuur om de heer Jaarsma voor te dragen als nieuwe voorzitter van NOA. Voor zijn benoeming zal op 30 augustus een Algemene Ledenvergadering worden uitgeschreven, zodat als het goed is hij direct daarna samen met het nieuw gekozen bestuur aan de slag kan in de functie van onafhankelijk voorzitter.

Het is de eerste keer dat NOA een voorzitter van buitenaf kiest, die de vereniging technisch en onafhankelijk leiding kan geven en zal vertegenwoordigen.

KANDIDATEN HOOFDBESTUUR

Tijdens de Algemene Ledenvergadering zullen de leden ook het nieuwe Hoofdbestuur kiezen. In de Ledenraad is afgesproken dat de NOA hoofdsectoren kandidaten aanleveren. De volgende leden worden ter vergadering voorgedragen als lid van het Hoofdbestuur:

NOA hoofdsector Stukadoors & Afbouw:

- Bart Briels
- Fekke Haringsma
- Jan van den Heuvel

NOA hoofdsector Vloeren & Terrazzo:

- Eric van der Zande

NOA hoofdsector Natuursteen:

- Peter Veenstra

NOA hoofdsector Plafond- & Wandmontage:

- Theo Wouters

Nieuwe leden

Citak spuitwerken

Arthur van Schendelstraat 3
5103 PK Dongen
M 06 - 15 16 73 48

L.G. Luschen stucadoors en afbouwbedrijf

Lijsterbeshof 13
1326 ED Almere
T 036 - 844 61 49

T. Liebregts afbouw

Kuikseindseweg 34
5091 TD Oost West en Middelbeers
M 06 - 17 42 90 70

Deboedelbus

Munnikenland 88
4254 EL Sleeuwijk
M 06 - 81 42 11 88

Pierik Stukadoorsbedrijf v.o.f.

Nieuwe Sluis 35
8064 EA Zwartsluis
T 038 - 386 52 96

The Liquid Collection

Diemerparklaan 52-54
1087 GM Amsterdam
M 06 - 83 25 40 44

GC Afbouw B.V.

Smithweg 1-33
4462 HC Goes
T 0113 - 26 85 03

Pim's Stucwerk

Sultzbachstraat 9
5371 ES Ravenstein
M 06 - 23 83 14 56

TSA B.V.

Kontermansweg 46
8394 VP De Hoeve
T 0561 - 85 13 68

Harm Mussche Stucco & Wall design

Wobbenerf 5
7951 JJ Staphorst
M 06 - 52 12 83 82

R. Marechal Vloeren

Faunastraat 2
5241 MA Rosmalen
M 06 - 11 74 01 33

Vd Meer Stuc Drachten e.o. B.V.

Tolleane 26
9241 WH Wijnjewoude
M 06 - 12 42 00 58

J. Ording

Minister A.S. Talmalaan 1
1402 RT Bussum
M 06 - 22 79 74 49

Stucadoorsbedrijf Sander Noordzij

Ruysdaelstraat 13
7901 GB Hoogeveen
M 06 - 53 54 03 65

BESTUUR

HOOFDSECTOR

STUKADOREN & AFBOW

UITGEBREID

De hoofdsector Stukadoren & Afbouw is de grootste van de vier sectoren die bij NOA horen. Alle NOA-bedrijven, die stukadoors-, afbouw-, blokkenstel- of lijmwerkzaamheden uitvoeren, zijn 'ingedeeld' bij deze hoofdsector. Onlangs is het sectorbestuur uitgebreid.

De NOA hoofdsector Stuc - zoals deze voor het gemak ook wel wordt genoemd - organiseert jaarlijks een aantal activiteiten, waarbij zowel inhoudelijke als technische zaken worden besproken. En natuurlijk is er volop ruimte voor ontmoeting met collega's en om van elkaars ervaringen te leren. Vorige maand trokken de stukadoorsleden bijvoorbeeld door de stad Utrecht (zie pagina 10) en een paar maanden geleden kwamen ze in het NOA-pand bijeen om met elkaar en diverse fabrikanten verschillende ondergronden en mogelijke producten te bespreken. Zo worden telkens weer themabijeenkomsten georganiseerd waar de leden hun kennis en knowhow mee kunnen verbreden of verdiepen.

Het bestuur van de hoofdsector bestaat uit praktiserende ondernemers, uiteraard allemaal aangesloten bij NOA, en twee adviseurs. Onlangs is het sectorbestuur uitgebreid, omdat het belangrijk is dat alle verschillende leden goed vertegenwoordigd worden en hun belangen kunnen worden behartigd.

Het bestuur van de hoofdsector Stukadoren & Afbouw bestaat nu uit:

Bart Briels, voorzitter en vertegenwoordiger van het kleinbedrijf;
Gerwin Alting, bestuurslid namens OZP (ondernemers zonder personeel);
Anton van Delden, bestuurslid namens Het Neerlandsch Stucgilde;
Raymond Janssen, bestuurslid namens buitengevelisolatiebedrijven;
Ramon Jager, bestuurslid namens middenbedrijf Jan van de Kant, adviseur;
Mark Legierse, bestuurslid namens grootbedrijf en binnenwanden;
Loek den Nijs, adviseur;
Toine Visker, bestuurslid namens opleidingen.

NIEUW BESTUUR

HOOFDSECTOR

PLAFOND- & WAND-MONTAGE

De NOA hoofdsector Plafond- & Wandmontage bestaat uit alle NOA-bedrijven die plafond- en wandmontagewerkzaamheden uitvoeren. Van gipsplaten plafonds, tot akoestische, geheel naadloze, of houten plafonds. Klimaatplafonds en spanplafonds. En van snelle gipskartonwanden, tot systeemwanden, glazen binnenwanden, of de totale binnenafbouw; échte specialisten zijn aangesloten bij NOA.

In mei 2019 is er een nieuw bestuur van de hoofdsector Plafond- & Wandmontage gevormd. Het voormalige bestuur is blij dat er een nieuw bestuur is en er weer ontwikkelingen te melden zijn. Ze vonden dat er zaken te lang hebben stil gestaan. Oud bestuurslid Marc Zandvliet neemt zitting in het nieuwe sectorbestuur om de aansluiting te behouden met activiteiten en ideeën uit het verleden.

Dit nieuwe bestuur gaat aan de slag om voor de sector nieuw beleid uit te stippelen en voor de sectorleden interessante activiteiten te organiseren; ze willen zich verdiepen in de problematiek rond het horizontaal platen en de bokjes. Ook gaan ze kijken wat de mogelijkheden zijn voor evenementen zoals de BBE-award, Plafond & Wanddag en eerder gehouden regiobijeenkomsten. Uiteraard borduren ze ook voort op de inspanningen van de werkgroepen over imago, scholing en techniek en wordt bekeken of er samen met leveranciers acties kunnen worden ondernomen.

Het bestuur van de hoofdsector Plafond- & Wandmontage wordt nu gevormd door:

Theo Wouters, voorzitter;
Jaap Buijs;
Wim Le Comte;
Sidney Haarmans;
Marc Zandvliet;
Jan van Strijp, adviseur.

Wie is wie?

Op de website van NOA vindt u bij de Organisatiestructuur (onderdeel van 'Over NOA') een overzicht van de mensen die NOA een gezicht geven. Binnenkort zullen er daadwerkelijk foto's staan bij alle bestuursleden van de hoofdsectoren Stuc en Plafond & Wand, maar nu heeft u via de website al wel de mogelijkheid om met een bestuurslid contact op te nemen.

VAKANTIE- (ADVIES) REGELING 2020

Hoewel de officiële bouwvak niet meer bestaat, wordt er nog altijd gebruik gemaakt van het terugvaladvies, die voor de verschillende regio's wordt afgegeven. Voor 2020 gelden de volgende (school) vakantiedata.

WETTELIJKE FEESTDAGEN:

Nieuwjaarsdag:	woensdag 1 januari 2020
Pasen:	zondag 12 en maandag 13 april 2020
Koningsdag:	maandag 27 april 2020
Bevrijdingsdag:	dinsdag 5 mei 2020
Hemelvaartsdag:	donderdag 21 mei 2020
Pinksteren:	zondag 31 mei en maandag 1 juni 2020
Kerstdagen:	vrijdag 25 en zaterdag 26 december 2020

VOORJAARSVAKANTIE:

* Regio Noord:

van maandag 17 februari t/m vrijdag 21 februari 2020 (week 8)

* Regio Midden en Zuid:

van maandag 24 februari t/m vrijdag 28 februari 2020 (week 9)

Carnaval is dit jaar van zondag 23 februari t/m dinsdag 25 februari 2020. Hiermee valt carnaval dit jaar in dezelfde week als de landelijke advies-data en zullen veel scholen ook in het zuiden op de bovenstaande adviesdata van de overheid gesloten zijn.

MEIVAKANTIE:

* Alle Regio's: van maandag 27 april t/m vrijdag 1 mei 2020 (week 18)

BOUWVAK ZOMERVAKANTIE:

* Regio Noord:

maandag 20 juli t/m vrijdag 7 augustus 2020 (week 30-31-32)

Alle gemeenten uit de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Noord-Holland en Flevoland (met uitzondering van de gemeente Zeewolde, deze gemeente valt onder regio Midden). De Gelderse gemeente Hattem en de Utrechtse gemeente Eemnes.

* Regio Midden:

maandag 3 augustus t/m vrijdag 21 augustus 2020 (week 32-33-34)

Alle gemeenten uit de provincie Zuid-Holland en Utrecht, (met uitzondering van de gemeente Eemnes, deze gemeente valt onder regio Noord). De gemeente Werkendam (met uitzondering van de kernen Hank en Dussen) en de gemeenten Woudrichem uit Noord-Brabant en Zeewolde uit Flevoland.

Gelderland alleen de gemeenten Aalten, Apeldoorn, Barneveld, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Buren, Culemborg, Doetinchem, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Geldermalsen, Harderwijk, Heerde, Lingewaard, Lochem, Montferland (m.u.v. de voormalige

gemeente Didam), Neder-Betuwe (m.u.v. de voormalige gemeente Dodewaard) Neerijnen, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Scherpenzeel, Tiel, Voorst, Wageningen, Winterswijk en Zutphen.

* Regio Zuid:

maandag 27 juli t/m vrijdag 14 augustus 2020 (week 31-32-33)

Alle gemeenten uit de provincies Zeeland, Noord-Brabant (m.u.v. de kernen Werkendam, Sleeuwijk, Nieuwendijk in de gemeente Werkendam, en de gemeente Woudrichem, deze vallen onder regio Midden) en Limburg.

Gelderland alleen de gemeenten Arnhem, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Groesbeek, Heumen, Neder-Betuwe (alleen de voormalige gemeente Dodewaard), Lingewaard, Maasdriel, Millingen aan de Rijn, Montferland (alleen de voormalige gemeente Didam), Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Ubbergen, Westervoort, West Maas en Waal, Wijchen, Zaltbommel en Zevenaar.

NAJAARSVAKANTIE:

* Regio Noord

van maandag 12 oktober t/m vrijdag 16 oktober 2020 (week 42)

* Regio Midden en Zuid:

van maandag 19 oktober t/m vrijdag 23 oktober 2020 (week 42)

KERSTVAKANTIE:

* Regio Noord, Midden en Zuid 21 december 2020 t/m vrijdag 1 januari 2021 (week 52-53)

* Bovengenoemde gegevens zijn voorlopige adviesdata van het ministerie van OCW. Niet alle data zijn bindend en scholen kunnen daarom afwijken van dit advies.

NIET VERGETEN: GEEF ENERGIEBESPARENDE MAATREGELEN DOOR

Per 1 juli zijn veel mkb-bedrijven verplicht om door te geven welke energiebesparende maatregelen ze hebben genomen. In dit artikel leggen we uit of dat ook voor uw bedrijf geldt en wat u dan moet doen.

In principe zijn alle Nederlandse bedrijven - wanneer ze tenminste meer dan 50.000 kWh elektriciteit verbruiken of meer dan 25.000 m³ aardgas(equivalent) - al jarenlang verplicht om energiebesparende maatregelen te treffen. Dat kan bijvoorbeeld het isoleren van het bedrijfspand zijn, of alle verlichting vervangen door led-lampen. Nieuw is dat u deze maatregelen per 1 juli van dit jaar ook moet doorgeven aan de gemeente waar uw bedrijf gevestigd is. Dat kan bij het eLoket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) of via de speciale website wattjemoetweten.nl van MKB Nederland en VNO-NCW.

Nog onbekend

De nieuwe regel is nog niet erg bekend. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat maakte begin juli

bekend dat op 1 juli - de dag dat de verplichting inging - pas 22 duizend van de ruim 125 duizend bedrijven waarvoor de maatregel geldt, hebben doorgegeven welke energiebesparende maatregelen ze hebben genomen. Uit een eerste analyse van de rapportages blijkt dat isolatie van gebouwen, ledverlichting en het toepassen van energie-beheersystemen de meest genomen maatregelen zijn. Het betreft energiebesparende maatregelen die zichzelf binnen 5 jaar terugverdienen. Deze maatregelen zijn vastgelegd in de zogenoemde Erkende Maatregelenlijsten.

Uitzonderingen

Onderzoek van MKB Nederland toont aan dat slechts 25 procent van mkb-bedrijven de 'Informatieplicht Energiebesparing' kent. Volgens de ondernemersorganisatie komt dat vooral omdat de maatregel maar voor een

beperkt gedeelte van de mkb'ers geldt en omdat het eLoket pas een paar maanden open is. De Informatieplicht geldt dus alleen voor bedrijven die per jaar meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas verbruiken. Maar er zijn uitzonderingen: we zullen u niet vermoeien met alle moeilijke afkortingen en Europese regels, maar in het kort geldt dat voor grootverbruikers van energie en sterk vervuilende bedrijven andere, nog strengere, regels gelden. Er zullen maar weinig afbouwbedrijven in deze categorie vallen.

Check uw verbruik

U kunt heel snel nagaan of u verplicht bent om energiebesparende maatregelen te nemen en of u die maatregelen ook moet doorgeven aan uw gemeente. Kijk daarvoor allereerst op uw energierekening. Verbruikt u minder dan

de eerder genoemde 50.000 kWh of 25.000 kuub gas dan hoeft u niets te doen. Verbruikt uw bedrijf meer en heeft u nog niet doorgegeven wat u aan energiebesparende maatregelen heeft genomen, dan moet u dat alsnog doen op de website www.rvo.nl/Informatieplicht.

Eerst waarschuwen

Sinds deze maand kunnen gemeenten de rapportages opvragen bij RVO.nl. De informatie uit de rapportages gebruiken zij om te controleren of voldaan wordt aan de informatieplicht. Naar aanleiding van die rapportages kunnen gemeenten bij u komen met aanvullende vragen of een controlebezoek uitvoeren. Bedrijven die nog niet gerapporteerd hebben, krijgen eerst een waarschuwing en kan daarna een dwangsom worden opgelegd.

NOA-EDITIE BIJ OPEL

Opel is ledenvoordeelpartner van NOA. Dit betekent dat alle NOA-leden standaard goede service en flinke kortingen krijgen op de aanschaf van een nieuwe bedrijfswagen. Opel heeft nu een speciale NOA-editie van de Vivaro en de Combo samengesteld.

De NOA-editie staat voor dé uitvoering die garant staat voor een hoog niveau van veiligheid, flexibiliteit en praktisch gemak. Met zijn zeer complete standaarduitrusting, hoogwaardige kwaliteit én een scherpe prijs heeft de NOA-editie alles om ook uw bedrijf verder te helpen.

Wilt u ontdekken hoe u kunt profiteren van deze unieke NOA-editie?

Schrijf dan vóór 31 juli in voor de Opel Bedrijfswagens

nieuwsbrief. Door u in te schrijven maakt u direct kans op mooie prijzen! Win een tankpas ter waarde van € 500,-, een driving experience op het circuit van Zandvoort voor 2 personen, of een volledig verzorgde barbecue voor 5 personen. Om kans te maken op één van deze prijzen, hoeft u Opel alleen maar te laten weten met welke bedrijfswagen u goed uw werkzaamheden uit kunt voeren en of u voorkeur hebt om te kopen of te leasen.

Inschrijven kan op www.opel.nl/noa

"LEKKER KRABBELEN,
MAAR OOK EEN PIETJE
PRE(CIES) WERK"

CURSUS SGRAFFITO

Een Sgraffito is een decoratieve afwerking waarbij meerdere gekleurde minerale (sier)pleisterlagen over elkaar heen worden aangebracht, die aan de hand van een ontwerp worden uitgekrabd. Tijdens de workshop Sgraffito van het NOA Voorjaarsprogramma ging een clubje fanatieke stukadoors zich onder de bezielende leiding van Meesterstukadoor Jaap Poortvliet de techniek eigen maken.

Het woord Sgraffito is afkomstig van het Italiaanse woord sgraffiare, dat krabben betekent. Allereerst zet je verschillende pleisterlagen over elkaar heen, waarna je in de nog natte mortel een patroon uitkrabt, zodat een bijzondere dieptewerking ontstaat. Deze cursus werd gewerkt met Thermocromex, een waterwerende decoratieve sierpleister op basis van natuurlijke hydraulische kalk van Saint-Astier. "Fijn spul", menen de cursisten.

Een goede voorbereiding...

Het maken van een Sgraffito komt nauw, zo blijkt al gauw; allereerst moeten de verschillende gekleurde lagen strak worden opgezet. Overal precies even dik en elke laag moet nog een beetje open staan, zodat de volgende laag voldoende hecht. Daarna moet het ontwerp op de bovenste laag worden 'ingetekend'. Het beste doe je dit door je tekening om de centimeter en op elke hoek in te prikken. Gewoon met een scherpe naald die je een stukje in een wijnkurk prikt. "Het fijnste is om je tekening op kalkpapier te printen, maar het valt niet meer mee om aan dit papier te komen. Een dunne plastic is voor buitenwerken een goed alternatief", vertelt docent Jaap aan zijn cursisten, die bij elk verhaal aan zijn lippen hangen, om maar niets van de uitleg te missen.

Rustig keihard doorwerken

Tijdens de workshop wordt gewerkt aan een logo ontwerp voor het circuit van Zandvoort. Een uitdagend ontwerp, maar volgens Jaap Poortvliet goed om op te oefenen: "Kun je dit maken, dan kun je eigenlijk elke Sgraffito maken. Alvorens de lagen geheel zijn verhard, moet je het hele ontwerp hebben uitgekrabd. Doorwerken dus! De kunst zit 'm in je rust bewaren, want je moet goed kijken welke diepte je moet hebben en priegelrandjes laten zich niet afraffelen."

Een Sgraffito moet je plannen

De laatste jaren worden ook wel moderne, monochrome Sgraffito's gemaakt, waarbij alleen sprake is van dieptewerking in plaats van verschillende kleuren. "In modern werk komt een Sgraffito vaak op een grote gevel", legt Jaap uit. "Dan moet je in de voorbereiding goed kijken naar het aantal ervaren handen dat je nodig hebt om een groot werk te kunnen maken. Er moet hard worden doorgewerkt om de lagen op te zetten en ook het insnijwerk van het ontwerp moet snel worden gedaan. Dat moet op het goede moment gebeuren, want de lagen moeten net genoeg ingedroogd zijn, maar nat genoeg om vervolgens uit te kunnen krabben."

'Meester Jaap' had genoeg wijnkurken en naalden mee, zodat alle cursisten de tekeningen netjes konden prikken.

Het ontwerp is uitdagend: lastige lijnen en smalle randjes.

Voor de kleine lettertjes bleek te weinig tijd, maar de cursisten mogen trots zijn op hun werkstuk!

Slimmigheidsjes

Nadat de tekening geprikt is, staan de mannen te trappelen om verder te mogen. Met fingerspitzengefühl wordt de pleister voorzichtig beklopt, om te weten of de toplaag voldoende gehard is om er strakke lijnen in te kunnen trekken. De tekening wordt met pigmentpoeder ingewreven en tegen de bovenste mortellaag gelegd. De poeder trekt door de gaatjes, waardoor de tekening in de mortellaag zichtbaar wordt. Met een scherp keukenmesje wordt het ontwerp getrokken. "Werk altijd van boven naar onder", tipt Jaap. "En dat hoeft vandaag niet, maar maak je een Sgraffito op een gevel, zorg dan altijd dat je ontwerp afwaterend wordt gekrabbd, anders vriest het in de winter kapot."

Priegelen en krabbelen

Tussen de middag nemen de mannen amper tijd om even te lunchen, want ze willen verder. Het wordt steeds stiller in de praktijkruimte. De kletspraatjes verstillen en met zweetpareltjes op het voorhoofd wordt er hard doorgewerkt. Jaap helpt bij moeilijke stukjes en laat zien hoe je met een klein beetje reservepleister een snelle reparatie uit kunt voeren als je met 'je krabbertje' bent uitgeschoten. De cursisten helpen elkaar tussendoor

ook gebroederlijk om door een lastig stukje heen te komen. En ze maken plannen om bij een volgend tandartsbezoek naar oude haakjes en klein handgereedschap te vragen, want die blijken uitermate geschikt.

Stukje bij beetje ontstaat er steeds meer dieptewerking en komt er meer en meer kleur tevoorschijn. Als de officiële cursustijd al lang voorbij is, wordt er nog steeds gekrabbeld... "We zijn nog niet klaar en het materiaal laat het nog toe dat we doorwerken, dus we blijven nog een poosje", klinkt er opgewekt uit de praktijkhal. Begin van de avond kunnen de cursisten trots hun eigen kunstwerkjes aanschouwen.

NOA OPLEIDINGSBEDRIJF AFBOW HEEFT NU OOK FILIAAL IN UTRECHT

Het was een al langer gekoesterde wens van de stukadoorsopleiding van Bouwmensen Utrecht: erkenning als NOA Opleidingsbedrijf Afbouw. En sinds juni is het zover. Jos Visser, directeur van Bouwmensen Utrecht legt uit waarom die erkenning belangrijk is. Tegelijkertijd uit hij en hartekreet: “Afbouwbedrijven, investeer als jullie blijft meer in nieuwe kandidaat-stukadoors. Zonder jullie komt het duurzaam opleiden van goede vaklui in gevaar.”

Bouwmensen Utrecht leidt samen met het ROC Midden Nederland al jarenlang stukadoors op. Waarom nu pas de erkenning als NOA Opleidingsbedrijf en waarom is die erkenning belangrijk?

“Wij wilden al veel langer door het leven als NOA Opleidingsbedrijf. Want in feite doen we niets anders dan de andere samenwerkingsverbanden in Nederland. We leiden stukadoors op tot mbo-niveau 3 en dat doen we keurig volgens de CAO

afbouw. Verder werken we samen met erkende leerbedrijven en zijn de leerlingen zo lang hun opleiding duurt bij ons in dienst. We ontzorgen de deelnemende bedrijven dus. Net als NOA Opleidingsbedrijf Afbouw. De bestaande structuur van de samenwerkingsverbanden - met een stichtingsbestuur - blijkt in deze regio echter al jarenlang onmogelijk. Er zijn hier simpelweg geen afbouwers te vinden die in dat bestuur plaats willen nemen. Samen met Savantis en het NOA-bestuur heb-

ben we nu een pragmatische oplossing gekozen waardoor erkenning wel mogelijk is. En dat is belangrijk, omdat we op deze manier veel beter als één sector naar buiten kunnen treden. Want we willen allemaal hetzelfde: jaarlijks voldoende goed opgeleide vakmensen.”

Gaat er nu iets veranderen voor de leerlingen of de leerbedrijven?

“Nee, eigenlijk blijft alles bij het oude. De stukadoorsopleiding van Bouwmensen stond al op afstand

BOUW RECHT

van de opleidingen tot timmerman en metselaar. In de komende maanden gaan we werken aan de herkenbaarheid. Zorgen dat op alle uitingen ook het logo van NOA Opleidingsbedrijf Afbouw Midden Nederland komt te staan. Daarvoor zijn we nu druk in de weer met onze softwareleveranciers. Na de bouwvak moet dat allemaal geregeld zijn. En we zullen hard ons best doen om te zorgen dat de leerbedrijven zich ook bij NOA gaan aansluiten. Dat is nu soms nog niet het geval.

Hoeveel leerlingen telt de stukadoorsopleiding op dit moment?

“We hebben 14 jongens in het BBL-traject en iets meer dan tien leerlingen die door bedrijven individueel worden opgeleid, maar die wel naar onze scholingsdagen komen. Dat zijn er nog niet heel veel, maar daar wordt hard aan gewerkt. Wat ons zorgen baart, is de grote uitval van leerlingen tijdens de opleiding.

Hiervoor zijn meerdere oorzaken te noemen. School-allergie, zelfs voor die ene dag onderwijs per week in het BBL-traject. Daarnaast een gebrek aan begeleiding, zodat aankomend talent het gevoel heeft niet serieus te worden genomen. En dan op het moment de lokroep van het grote geld. Er zijn bedrijven die kandidaten in opleiding verleiden: 'diploma's zijn niet belangrijk, wordt ZZP'er en wij zorgen dat je werk hebt'. Zeg daar maar eens nee tegen.”

Met 25 leerlingen per jaar worden de tekorten aan goede vaklui niet opgelost. Wordt er in de regio Utrecht meer gedaan om jonge mensen te interesseren voor de afbouw?

“Jazeker. Ook hier is één van de docenten tegelijkertijd ambassadeur die vmbo's bezoekt om meer jongeren te interesseren. Dat is lastig, want de jeugd is niet meer opgegroeid met techniek. Zeker in en rond de grote steden is veel gericht op dienstverlenende beroepen. Dit betekent dat we de jeugd moeten verleiden door hen met techniek aan de gang te laten gaan. Doen is geloven. Ze laten ervaren hoe leuk techniek is, wat je allemaal kunt doen en ontdekken waar je talenten liggen. Dat kost een aantal jaren. Tot die tijd kunnen we het tekort aanvullen door het opleiden van volwassen zijinstromers. Veelal statushouders, die in veel gevallen ook ervaring hebben in het beroep in het land van herkomst. We kunnen nu nog putten uit tal van kandidaten. Maar bedrijven blijken huiverig om deze opgeleide kandidaten via de opleidingsbedrijven in te lenen. Ja, het zijn buitenlanders, maar het zijn wel vakmensen. En ja, het zijn

volwassenen en daardoor dunder dan een schoolverlater van 16 jaar. Maar we hebben toch mensen tekort in de sector? Verzet dan de bakens en geef ook deze mensen de kans om duurzaam in te stromen in de branche. Ik ben er trots op dat we in de crisistijd samen met het ROC Midden-Nederland - toen er soms helemaal geen leerlingen te plaatsen waren - de zogenoemde natte opleidingen - metselaars, tegelzetters en stukadoors - in stand hebben weten te houden. En nu, nu er veel meer werk is, leiden we dus ook volwassenen op om er voor te zorgen dat er nieuwe en goede stukadoors beschikbaar zijn voor de bedrijven.”

U kunt de NOA-leden nu toespreken. Wat wilt u hen op het hart drukken?

“Steek gezamenlijk veel meer tijd in de begeleiding van leerlingen. Stop met het korte-termijn-denken. Werk dus samen met het NOA Opleidingsbedrijf Afbouw en ga niet zelf leerlingen opleiden, omdat dat een klein beetje goedkoper is. Investeer ook in zijinstromers en statushouders. Die kunnen en willen heel hard werken. En stop alsjullie blijft met van iedere stukadoos een zzp'er te maken.”

GESCHILLENCOMMISSIE: CIJFERS EN FEITEN

Voor consumentenzaken die uitlopen op een geschil, zijn alle NOA-bedrijven aangesloten bij de onafhankelijke Geschillencommissie Afbouw of Natuursteen. In Den Haag hebben ze in totaal 75 verschillende geschillencommissies, waar ze dag in dag uit de problemen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer beslechten. Hun Jaarverslag biedt de volgende feiten en cijfers:

Er zijn 75 Geschillencommissies; van Advocatuur tot Kinderopvang en over Energiezaken tot alles in en rond huis en tuin. In 2018 kwamen er bijna evenveel klachten binnen bij de geschillencommissies voor consumentenzaken als in 2017. Er werden maar liefst 4.469 geschillen ingediend. Nog niet alle geschillen vanuit 2017 waren afgerond, dus in totaal behandelden ze 5.592 zaken. Daarvan waren er 64 voor de Geschillencommissie Afbouw en 6 voor de Geschillencommissie Natuursteen.

Als NOA-lid bent u automatisch aangesloten bij de stichting Geschillencommissies in Den Haag. Afhankelijk van uw werkzaamheden kan uw particuliere opdrachtgever terecht bij de Geschillencommissie Afbouw of Natuursteen. Dat staat opgenomen in de consumentenvoorwaarden, die zijn afgesproken met de Consumentenbond en vereniging eigen huis. Mocht er onverhoopt iets misgaan en u en uw klant zijn het oneens over de wijze waarop het opgelost kan worden, dan biedt de geschillencommissie met een bindende uitspraak uitkomst.

Hoe vaak gaat het mis? En waar gaan die geschillen dan over? In het jaarverslag van de Stichting Geschillencommissie staan de cijfers en feiten genoemd, maar op het

secretariaat merken we toch vooral dat miscommunicatie - of het ontbreken van communicatie - de meest voorkomende reden is waarom een klacht uitmondt in een geschil. Vaak is de oorzaak wel (een verschil van mening over) de kwaliteit.

Geschillencommissie Afbouw

Zoals eerder genoemd behandelde de commissie afbouw vorig jaar 64 zaken. Dat waren er 13 minder dan in 2017. In 28 zaken stelde een onafhankelijke deskundige van het Technisch Bureau Afbouw een technisch rapport op, wat onderdeel werd van de zaak. De geschillen gaan vooral over de kwaliteit van de aangelegde gietvloer, kwaliteit van het stucwerk en/of kitwerk en de kwaliteit van de renovatie van terrazzovloeren.

Van de 31 eindproducten kwamen partijen in 7 gevallen vroeg in de procedure er onderling alsnog uit. In 1 geval kwam er tijdens de zitting een schikking tot stand. In de uitspraken kreeg in 13 zaken de consument (deels) gelijk. In 10 gevallen ongelijk. Aan het eind van 2018 stonden er nog 20 zaken open die de commissie dit jaar moet afhandelen. 13 klachten werden niet in behandeling genomen, omdat de betreffende ondernemer niet aangesloten was, of de indiener het vragenformulier

EMOTIES SPELEN VAAK DE GROOTSTE ROL

niet terugstuurde, geen klachtengeld betaalde of het openstaande bedrag niet in depot stortte.

Geschillencommissie Natuursteen

De Geschillencommissie Natuursteen kreeg in 2018 gelukkig maar 6 zaken binnen. Eén geschil werd onderling opgelost en over slechts één ander geschil deed de commissie een uitspraak. De consument kreeg geen gelijk. De andere zaken stonden eind 2018 nog open.

Het voorkomen van een geschil

NOA pleit ervoor om een probleem met een klant in een zo vroeg mogelijk stadium boven water te krijgen en bespreekbaar te maken. Vaak moet achteraf geconstateerd worden dat de miscommunicatie al in de offertefase is ontstaan. De klant had iets anders verwacht, dan de vakman vanuit ging, om het maar even basaal te brengen. Het is de kunst om vroegtijdig goed door te vragen wat de klant wil en daar een passende oplossing voor te vinden. Vervolgens is het heel belangrijk om goed uit te leggen wat die oplossing inhoudt en welke werkzaamheden dat met zich meebrengt. Dit voorkomt vaak spreekwoordelijke 'ruis op de lijn'.

Consumenten hebben vaak hoge verwachtingen van een verbouwing, renovatie, of restauratie. Dit betekent ook dat de eventuele teleurstelling meteen groot is als het verwachtingspatroon doorbroken wordt. Daar weinig of geen aandacht voor hebben, maakt de kans alleen maar groter dat een probleem onttaart in een geschil. De Geschillencommissie is overigens een laagdrempelige manier om alsnog samen tot een oplossing te komen. Ook al is de procedure gestart, er is altijd een mogelijkheid om te schikken.

Er blijven echter ook altijd mensen die klagen tot een levensstijl bombarderen. Wat u ook doet, het zal niet genoeg zijn. Ook in dergelijke gevallen biedt de commissie uitkomst, want beide partijen moeten zich houden aan de uitkomst. Regelmatig komt het voor dat een consument in het ongelijk wordt gesteld. U haalt dan uw gelijk, maar op de frustraties en hoogopgelopen emoties zit natuurlijk niemand te wachten. In de praktijk voelt het dan toch een beetje als verliezen voor iedereen. Hoewel het in sommige gevallen onmogelijk is, geldt hier dus vaak: voorkomen is beter dan genezen...

Wij zijn met vakantie!

Maandag 5 augustus tot en met vrijdag 9 augustus 2019 is het secretariaat gesloten. Andere weken van de bouwvakvakantie is het secretariaat telefonisch gewoon bereikbaar. Een prettige vakantie toegewenst!

HET BORGEN VAN KWALITEIT

In veel branches hebben we tegenwoordig te maken met kwaliteitseisen. Aan de basis een goede zaak dat bedrijven kwaliteit moeten leveren. En dat er zorg voor wordt gedragen dat deze kwaliteit aan de eisen voldoet en blijft voldoen.

Ook in onze branche gelden er voor personen in bepaalde functies verregaande wettelijke eisen om het vak uit te mogen blijven oefenen. Wel heb ik de indruk dat we af en toe helemaal zijn doorgeslagen en vraag ik mij af of het allemaal nog wel redelijk en billijk is.

Wet Kwaliteitsborging

Maar niet alleen in onze branche zijn er ontwikkelingen. De onlangs aangenomen Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen geeft bouwers een grotere verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van (nieuwe) bouwprojecten. Dit betekent een grotere aansprakelijkheid voor aannemers, waar ook de afbouw onder valt. Het gevolg is een aanzienlijke verzwaring van de bewijslast. Immers, als er sprake is van een verborgen gebrek moet u als afbouwer bewijzen dat dit u niet valt toe te rekenen. Verzekeringstechnisch zou deze Wet ook zijn gevolgen kunnen krijgen. Aansprake-

lijkheids- en rechtsbijstandverzekeraars (of partijen die hun specialisme rechtsbijstand uitvoeren) zullen zeker gaan reageren. Wellicht is dit het moment om nog eens kritisch deze verzekeringen tegen het licht te houden.

Pensioenakkoord

Ontwikkelingen op het gebied van pensioen en arbeidsongeschiktheid zijn er overigens genoeg. Er is na lange tijd een Pensioenakkoord, waarbij er door zowel kabinet, sociale partners en pensioenuitvoerders nog veel afspraken nader uitgewerkt moeten worden. Dit geldt zeker voor de mensen met een fysiek zwaar beroep. Op welke wijze zou bijvoorbeeld een “verplichte” arbeidsongeschiktheidsverzekering er uit moeten zien? Of deze er komt, is op dit moment nog niet helder. En die helderheid zal helaas nog wel even duren. Tot die tijd is het goed om voor u zelf na te gaan of de huidige voorziening

nog wel aansluit bij de door u gewenste situatie. Eerder hebben wij al kenbaar gemaakt dat het binnen de markt mogelijk is om een verzekering te sluiten met een eindleeftijd van 65 jaar. Welke verzekering voor u het meest passend is, bepaalt u zelf. Er zijn zeker alternatieven. Vraag naar de mogelijkheden en wij zullen u op een passende wijze advies geven.

Peter Schoonderwoerd
NOA Verzekeringsdienst
T 030-25 49 114
E peter.schoonderwoerd@wuthrich.nl
W www.wuthrich.nl

**Op NOA.nl vind je heel veel informatie.
Voorbeelden, tips, uitleg en statistieken.
Om je te helpen succesvol te ondernemen.
Onderstaande nieuwe items op NOA.nl moet
je zeker bekijken en gebruiken.**

video

Zware beroepen

In een video leggen MKB-ondernemers uit de bouw- en afbouwsector aan Minister Koolmees en alle leden van de vaste commissie SZW en financiën uit waarom het noodzakelijk is dat mensen met zware beroepen na 45 arbeidsjaren met pensioen kunnen.

Bedrijfspagina

Deze NOA-leden pimpten hun pagina

De Vier Totaalafbouw
Engel Natuursteen
Lamers Natuursteenindustrie
The Grinding Company
7evenstuc
Kyocera Senco Netherlands
Rene de Vries
Deboedelbus
Floor Care
Vloerenplan Totaal

nieuws

Moeite met lezen

Laaggeletterdheid en laaggecijferdheid komen in de bouw bovengemiddeld vaak voor, zo blijkt uit nieuw onderzoek van Stichting Lezen & Schrijven. Vooral bij hulpkrachten ligt het percentage een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde. Bij werknemers in de afbouw is het percentage laaggeletterden en laaggecijferden beide 14%.

Asbestverbod uitgesteld

Door de Eerste Kamer is op 5 juni het wetsvoorstel voor het verbod op asbesthoudende dakbedekking verworpen. De staatssecretaris wilde het wetsvoorstel aanpassen vanwege geuite zorgen over haalbaarheid en betaalbaarheid, maar dat was voor de Eerste Kamer niet voldoende.

Verhoging autorijden

Vanaf 2021 krijgen dieselrijders een accijnsverhoging voor de kiezelen. In 2023 gaat de heffing nog een keer omhoog. Ook is een stapsgewijze verhoging van de bijtelling voor elektrische rijders aangekondigd.

NIEUW!

Stucco d'Or

PRINSEN

High quality decorative wall finish products

Stucco Industriale

Decoratieve pleister met industriële betonlook.

- Industriële matte wandafwerking
- Met 'echte' gietgallen en stornaden
- Verkrijgbaar in betongrijs en donkergrijs

BETONGRIJS

DONKERGRIJS

